

**ZAJĘCIE LASU NA STREFĘ BEZPIECZEŃSTWA ORAZ STREFĘ
KONTROLOWANĄ URZĄDZEŃ PRZESYŁOWYCH WCHODZĄCYCH
W SKŁAD PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEDSIĘBIORCY
PROWADZĄCEGO DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PRZESYŁANIA
LUB DYSTRYBUCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ A OPODATKOWANIE
PODATKIEM LEŚNYM**

*Occupation of a forest for the safety zone and the control zone of
transmission facilities forming part of the undertaking of an entrepreneur
engaged in the activity of transmission or distribution of electricity and
forest taxation*

ABSTRACT

The main purpose of this article is to consider the problem of accession the forest as a safety zone and a controlled zone of transmission equipment belonging to an entrepreneur conducting business in the field of electricity transmission or distribution against the backdrop of forest taxation. This topic is extremely important and actual, especially considering the recent amendment to the Forest Tax Act, which disposed the author of the article to deepen his knowledge about it.

Keywords: taxation, forest tax, safe zone, controlled zone

1. UWAGI WSTĘPNE

Podatki samorządowe są szczególną grupą świadczeń pieniężnych zasilających budżety gmin. Wśród nich niebagatelne znaczenie mają podatki: od nieruchomości, rolny i leśny. Organom podatkowym często sprawia trudność właściwa kwalifikacja zaistniałych stanów faktycznych do odpowiadającego im podatku. Zarówno podatek

od nieruchomości, rolnej, jak i leśnej są podatkami majątkowymi. Podmioty opodatkowania są zbliżone, różnią się jednak przedmiotem opodatkowania⁴⁸, który przed nowelizacją ustawy o podatku leśnym powodował liczne problemy orzecznicze i dogmatyczne. Zamysłem ustawodawcy było takie ukształtowanie przepisów prawa, aby przedmiot opodatkowania mógł być zakwalifikowany jedynie do jednego z podatków zasilających budżet gminy⁴⁹. Z punktu widzenia budżetu gmin najkorzystniejsze byłoby opodatkowanie zaistniałego stanu faktycznego podatkiem od nieruchomości. Zasila on budżet w największym stopniu, ponieważ stawki podatkowe są dużo wyższe niż podatku rolnego czy leśnego, którego udział w preliminarzu dochodów samorządowych można uznać za bagatelny⁵⁰. Jednakże można stwierdzić, że zajęcie lasu na strefę bezpieczeństwa oraz strefę kontrolowaną urządzeń przesyłowych wchodzących w skład przedsiębiorstwa przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej będzie opodatkowane podatkiem leśnym, w przypadku gdy taki grunt jest oznaczony w ewidencji gruntów symbolem „Ls” oraz na jego terenie nie jest prowadzona działalność gospodarcza inna niż leśna. Temat ten jest niezwykle ważny i aktualny szczególnie z uwagi na niedawną nowelizację ustawy o podatku leśnym, co skłoniło autora artykułu do pogłębienia wiedzy na jego temat. Głównym celem pracy jest weryfikacja, jakim podatkiem samorządowym powinien być objęty badany stan faktyczny. Należy więc zastanowić się, jaka działalność określana jest mianem przesyłania i dystrybucji energii oraz zdefiniować pojęcia strefy bezpieczeństwa i strefy kontrolowanej urządzeń przesyłowych wchodzących w skład takiego przedsiębiorstwa, a następnie porównać obowiązujące regulacje prawne zaistniałego stanu faktycznego z nieaktualnymi już przepisami. Do stworzenia artykułu wykorzystano metodę formalno-dogmatyczną polegającą w głównej mierze na analizie przepisów prawnych ustawy o podatku leśnym.

2. WYJAŚNIENIE NAJWAŻNIEJSZYCH POJĘĆ

Zgodnie z art. 1 ust. 4. pkt 1 i 3 ustawy o podatku leśnym „za lasy zajęte na inną działalność niż leśna nie uznaje się lasów, przez które przebiegają

---

⁴⁸ K. Cień, *Podatki samorządowe*, [w:] *Prawo finansowe. Wybrane zagadnienia*, red. A. Hanusz, Warszawa 2019, s. 365.

⁴⁹ A. Koman, *Zmiana zakresu przedmiotowego podatku rolnego w świetle nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych*, [w:] *Podatki i opłaty samorządowe. Aktualne problemy dogmatyczne i orzecznicze*, red. A. Niezgoda, J. Barczak, P. Szczęśniak, Lublin 2016, s. 32-33.

⁵⁰ P. Flis, E. Malinowska-Misiąg, G. Otczyk, H. Rośliniec, *Dochody Gmin*, [w:] *Planowanie dochodów z podatków lokalnych w Polsce*, red. P. Flis, red. E. Malinowska-Misiąg, Warszawa 2020, s. 32-33.

urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny, wchodzące w skład przedsiębiorstwa przedsiębiorcy prowadzącego działalność [...] w zakresie przesyłania lub dystrybucji [...] energii elektrycznej” oraz „zajętych na strefy bezpieczeństwa oraz strefy kontrolowane urządzeń, o których mowa w pkt 1”⁵¹. Ustawa nie określa definicji zawartych w niej pojęć. Warto więc zastanowić się nad zakresem terminów będących przedmiotem analizy. Stanowi to podstawę dalszych rozważań. Należy zatem wyjaśnić, czym jest działalność w zakresie przesyłania i dystrybucji energii oraz zdefiniować pojęcia strefy bezpieczeństwa i strefy kontrolowanej urządzeń przesyłowych wchodzących w skład takiego przedsiębiorstwa.

Działalność w zakresie przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej została objaśniona w art. 3 pkt. 4 i 5 ustawy prawo energetyczne. Dystrybucję można zdefiniować jako „transport [...] Energii elektrycznej sieciami przesyłowymi w celu ich dostarczenia do sieci dystrybucyjnych lub odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci przesyłowych”⁵². Działalność ta polega więc na dostarczaniu energii elektrycznej do finalnych odbiorców poprzez urządzenia do tego przeznaczone takie jak napowietrzne linie energetyczne i słupy przesyłowe. Strefa bezpieczeństwa obejmuje natomiast teren rozciągnięty na odpowiednią ilość metrów zależną od napięcia linii, liczoną od osi linii energetycznej w każdą stronę. Teren takiej strefy rozciąga się również wokół słupów przesyłowych. Ustanowienie strefy bezpieczeństwa wiąże się z pewnymi ograniczeniami na gruncie, na którym zostały ustawione urządzenia przesyłowe. Ograniczenia te obejmują umożliwienie przedsiębiorcy przesyłowemu prawa do korzystania z nieruchomości w przypadku kiedy jest to konieczne w celu konserwacji, naprawy, remontu, modernizacji oraz dokonania innych czynności niezbędnych do utrzymania prawidłowego działania urządzeń, oraz zapewnienia bezpieczeństwa w ich pobliżu. W tym celu powinien być umożliwiony każdorazowy wjazd z odpowiednim sprzętem lub prawo wejścia na nieruchomość, na której znajdują się urządzenia przesyłowe⁵³. Strefa kontrolowana natomiast również jest pasem terenu, na którym znajdują się urządzenia przesyłowe, który podlega ograniczeniom mającym na celu zapewnienie działania, oraz zapewnienie dostarczania energii elektrycznej bez zakłóceń. w tym celu na

---

⁵¹ Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.), dalej jako: u.p.o.l lub ustawa o podatku leśnym.

⁵² Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.), dalej jako: p.e. lub prawo energetyczne.

⁵³ Wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 listopada 2016 r., III Ca 523/16, Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Łodzi.

terenie strefy kontrolowanej zabronione jest prowadzenie niektórych rodzajów działalności gospodarczej, a także występują ograniczenie co do wznoszenia budynków⁵⁴.

3. KONIECZNOŚĆ KLASYFIKACJI GRUNTU JAKO „LS”

Opodatkowanie danego gruntu podatkiem leśnym warunkowane jest zakwalifikowaniem go do kategorii „Ls”, czyli las w odpowiednim rejestrze gruntów i budynków. Stanowi o tym art. 1 ust. 2 ustawy o podatku leśnym, który definiuje pojęcie lasu. Wpis w wyżej wymienionej ewidencji ma charakter informacji faktycznej, co oznacza, że nawet jeśli na danym gruncie jest prowadzona działalność leśna, ale nie jest to odnotowane w rejestrze, to grunt nie może być opodatkowany podatkiem leśnym. Organ podatkowy nie jest organem właściwym do kwalifikacji gruntów ani podważania nieprawidłowego przyporządkowania gruntu. Korzysta on jedynie z rejestru w celu prawidłowej identyfikacji i ustalenia wysokości należnego podatku. Ewidencję taką prowadzą starostowie lub prezydenci miast na prawach powiatu i wyłącznie oni mogą dokonywać wpisów oraz je zmieniać⁵⁵. Jednakże jeśli grunt ma cechy, jakie przewiduje art. 3 ustawy o lasach, by możliwe było uznanie go za las podmiot uprawniony powinien wystąpić z wnioskiem o zmianę kwalifikacji gruntu do organu prowadzącego stosowną ewidencję. Dopiero dokonanie takiej zmiany i powiadomienie o niej organu podatkowego staje się podstawą do naliczenia i pobrania podatku leśnego⁵⁶.

Podstawą istnienia rejestru gruntów i budynków jest prawo geodezyjne i kartograficzne. Ewidencja ta zawiera dane o gruntach m.in. ich położenie, granice, powierzchnia, rodzaj użytków gruntowych i klasy bonitacyjne gleb; budowlach oraz lokalach. Rejestr zawiera również dane o właścicielach gruntu, co jest niezbędne organom podatkowym do identyfikacji podatnika. Dane wykazane w ewidencji posiadają walor wiarygodności, rzetelności i prawdziwości, co oznacza domniemanie ich zgodności ze stanem faktycznym. Jednakże w przypadku, gdy dane o właścicielu w rejestrze są nieaktualne, gdyż został on sprzedany, organ podatkowy ma obowiązek ustalić rzeczywistego podatnika na podstawie umowy sprzedaży, a nie danych w ewidencji

---

⁵⁴ Wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 2 lipca 2014 r., II Ca 515/14, Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Łodzi.

⁵⁵ A. Koman, *Zmiana zakresu...*, s.32-33.

⁵⁶ L. Etel, *Podatek rolny, podatek leśny. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 272-275.

wykorzystując zasadę prawdy materialnej. Ponadto dane z rejestru są niezbędne przy weryfikacji prawa do zwolnień od podatku leśnego⁵⁷.

4. BRAK MOŻLIWOŚCI PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI INNEJ NIŻ LEŚNA

Zgodnie z art. 1 u.o.p.l. „opodatkowaniu podatkiem leśnym podlegają określone w ustawie lasy, z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna”. Należy więc przeanalizować jaką działalność ustawa określa mianem leśnej, a jaka uważana jest za działalność inną niż leśna. Pojęcie działalności leśnej jest zdefiniowane w art. 1 ust. 3 u.p.o.l. „za działalność leśną, w rozumieniu ustawy, uważa się działalność właścicieli, posiadaczy lub zarządców lasów w zakresie urządzania, ochrony i zagospodarowania lasu, utrzymywania i powiększania zasobów i upraw leśnych, gospodarowania zwierzyną, pozyskiwania – z wyjątkiem skupu – drewna, żywicy, choinek, karpiny, kory, igliwia, zwierzyny oraz płodów runa leśnego, a także sprzedaż tych produktów w stanie nieprzerobionym”. Ponadto za działalność inną niż leśna nie uważa się lasów, na których znajdują się m.in. urządzenia przesyłowe służące do dystrybucji i transportu energii elektrycznej oraz zajęte na strefy bezpieczeństwa, oraz kontrolowane wyżej wymienionych urządzeń zgodnie z ust. 4 omawianego artykułu. Istotne jest również nieprowadzenie w sposób ciągły innej działalności uniemożliwiającej w sposób całkowity wykonywania działalności leśnej⁵⁸.

Ustawa nie definiuje natomiast działalności innej niż leśna. Należy więc postużyć się art. 3 ustawy prawo przedsiębiorców. Przepis ten wskazuje, że „działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły”⁵⁹. Nie można jednak stwierdzić, że jeśli grunt jest w posiadaniu przedsiębiorcy, to jest na nim prowadzona działalność gospodarcza inna niż leśna. W takim przypadku należy wykazać całkowity brak powiązań pomiędzy nieruchomością a gospodarką leśną. Jedynie całkowite i trwałe zajęcie gruntu klasyfikowanego jako las na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż leśna i wyłącza taki stan faktyczny spod opodatkowania podatkiem leśnym. Nie stanowi tego jednak jedynie

---

⁵⁷ A. Hanusz, *Podatek od nieruchomości*, [w:] *Źródła finansowania samorządu terytorialnego*, red. A. Hanusz, A. Niezgodna, P. Czerski, M. Musiał, P. Szczeńsiak, Warszawa 2015, s. 53-55.

⁵⁸ A. Dzięgieł - Matras, H. Kmieciak, R. Zenc, *Podatki lokalne 2016*, Warszawa 2015, s.152.

⁵⁹ Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.), dalej jako: p.p. lub prawo przedsiębiorców.

okresowe korzystanie z gruntu w celu prowadzenia działalności gospodarczej, jeśli nadal jest na nim prowadzona równocześnie działalność leśna⁶⁰.

Jeżeli w trakcie roku podatkowego podatnik prowadził działalność gospodarczą inną niż działalność leśna lub zaprzestał jej wykonywania, to wysokość podatku ustalana jest proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których stan faktyczny kwalifikował się do opodatkowania podatkiem leśnym. w przypadku, gdy powierzchnia lasu uległa zwiększeniu lub zmniejszeniu w trakcie roku podatkowego oraz gdy podatnik rozpoczął, lub zakończył na gruncie wykonywania działalności innej niż leśna, kwota należnego podatku leśnego ulega zwiększeniu lub zmniejszeniu od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana⁶¹.

5. UWAGI KOŃCOWE

Warto zauważyć, że zarówno przesłanka kwalifikacji gruntu jako las, jak i nieprowadzenie na nim innej działalności stanowi o opodatkowaniu takiej nieruchomości podatkiem leśnym. Obie przesłanki muszą zachodzić kumulatywnie. Kwalifikacja gruntu do kategorii innej niż „Ls” powoduje wyłączenie takiego stanu prawnego spod przepisów ustawy o podatku leśnym. Taki stan faktyczny powoduje opodatkowanie jednym z dwóch podatków - rolnym lub od nieruchomości. Natomiast prowadzenie na gruncie nawet oznaczonym jako las działalności innej niż leśna pociąga za sobą opodatkowanie podatkiem od nieruchomości, którego stawki są znacznie wyższe niż podatku leśnego. Jest to spowodowane faktem, że prowadzenie działalności gospodarczej w większości przypadków cechuje się wyższą efektywnością oraz dochodami niż te, które jest w stanie uzyskać podmiot prowadzący działalność leśną.

Na podstawie przeprowadzonej analizy literatury przedmiotu i przepisów właściwych ustaw można stwierdzić, że jeśli grunt oznaczony jest w ewidencji gruntów i budynków jako las, prowadzona jest na nim jedynie działalność leśna, to jest opodatkowany podatkiem leśnym. Zarówno strefa bezpieczeństwa, jak i kontrolowana urządzeń przesyłowych przedsiębiorcy zajmującego się przesyłaniem i dystrybucją energii spełniająca wyżej wymienione założenia kwalifikuje się do opodatkowania tym podatkiem. Wyjątek stanowią strefy bezpieczeństwa i kontrolowane, na których jest

---

⁶⁰ A. Hanusz, *Podatek od nieruchomości...*, s. 52.

⁶¹ A. Dziegieł-Matras, H. Kmieciak, R. Zenc, *Podatki...*, s.149.

prowadzona działalność gospodarcza. W takim przypadku od tych gruntów płacony powinien być podatek od nieruchomości.

Poprzedni stan prawny nie precyzował dostatecznie opodatkowania stref bezpieczeństwa i kontrolowanych, na których znajdowały się urządzenia do przesyłania energii elektrycznej. Wielokrotnie pojawiały się różne interpretacje przepisów. Organy podatkowe kwalifikowały dany stan prawny według własnego uznania albo jako podatek leśny, albo podatek od nieruchomości. Powodowało to liczne problemy zarówno z poborem podatku, jak i wielokrotnymi sprzeciwami właścicieli gruntów, na których znajdowały się wyżej wymienione urządzenia, które gminy często kwalifikowały jako działalność inną niż leśna⁶². Doprowadziło to do nowelizacji ustawy o podatku leśnym w 2019 roku. Zmianę należy ocenić pozytywnie, gdyż obecny stan prawny pozwala na bezproblemową kwalifikację do jednego z podatków- leśnego lub od nieruchomości. w przyszłości ustawodawca powinien pomyśleć o rozwiązaniu również innych problemów interpretacyjnych przepisów prawa podatkowego, wprowadzając niezbędne zmiany w istniejącym porządku prawnym.

BIBLIOGRAFIA

1. Dzięgiel - Matras A., Kmiecik H., Zenc R., *Podatki lokalne 2016*, Warszawa 2015.
2. Etel L., *Podatek rolny, podatek leśny. Komentarz*, Warszawa 2012.
3. Flis P. (red.), Malinowska - Misiąg E. (red.), Otczyk G., Roslaniec G., *Planowanie dochodów z podatków lokalnych w Polsce*, Warszawa 2020.
4. Hanusz A. (red.), Niezgoda A., Czerski P., Musiał M., Szczęśniak P., *Źródła finansowania samorządu terytorialnego*, Warszawa 2015.
5. Hanusz A. (red.), *Prawo finansowe. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 2019.
6. Niezgoda A., Barczak J., Szczęśniak P., *Podatki i opłaty samorządowe. Aktualne problemy dogmatyczne i orzecznicze*, Lublin 2016.

---

⁶² P. Zamroch, *Zmiany w opodatkowaniu gruntów obciążonych urządzeniami przesyłowymi*, „Przesył energii” 24.07.2018, <https://xn--przesy-energii-lnc.pl/2018/07/24/zmiany-w-opodatkowaniu-gruntow-obciazonych-uradzeniami-przesylowymi/> (dostęp 28.12.2021).

7. Wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 2 lipca 2014 r., II Ca 515/14 , Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Łodzi.
8. Wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 listopada 2016 r., III Ca 523/16 - uzasadnienie Sąd Okręgowy w Łodzi z 2016-11-30, Portal Orzeczeń Sądu Okręgowego w Łodzi.
9. Zamroch P., *Zmiany w opodatkowaniu gruntów obciążonych urządzeniami przesyłowymi*, „Przesył energii” 24.07.2018, <https://xn--przesy-energii-inc.pl/2018/07/24/zmiany-w-opodatkowaniu-gruntow-obciazonych-urządzeniami-przesyłowymi/> (dostęp 28.12.2021).